

הרה"ג ר' נח גפן שליט"א שו"ב

אלה תולדות נ"ח...

בס"ד טוען מיר ממשיר זיין מיט אונזער סעריע פון "קרית מלך רב", צו שילדערן די ביאגראפיע פון די מסירות נפש און לעבנס-שטרעבן פון אונזער הייליגן רבין אביר הרועים כ"ק מרן רביה"ק זי"ע, מיטן אויפשטעלן זיין הייליגן שטעטל, און שילדערן אביסל וויאזוי עס האט אויסגעזען די בראשית תקופה, וויאזוי עס האט זיך אנטוויקלט די הייליגע שטאט קרית יואל "פון א שטעטל צו א שטאט".

אונזער יעצטיגע סטאנציע איז געווען ווען מיר האבן זיך געוואנדן צו איינעם פון די חשוב'ע ערשטע תושבי קרית יואל פון די 'בראשית תקופה', הרה"ג ר' נח גפן שליט"א שו"ב.

חביבותא יתירא נודע לן ווען מיר ווענדן זיך און מיר הייבן אן צו שרייבן שטריכן וואס מיר האבן געהערט פון ר' נח, אנגעהויבן ווען משפחת גפן-וויינשטאק איז יסודתם בהררי קודש, די טיפע ווארצלען פון די משפחה זענען אריינגעשטעקט אין די בתי מדרשים פון רבותינו הקדושים לבית סיגעיט-סאטמאר. די אבות המשפחה במשך עטליכע דורות זענען אויסגעוויקלט געווארן ביי אונזערע גרויסע הייליגע רבי'ס לבית סיגעיט, וואס פארשידענע אינטערעסאנטע אנעקדאטן און נקודות און באשרייבונגען דערציילט ר' נח וואס ער האט מקבל געווען איבער זיינע גרויסע עלטערן און זיידעס, וואס איז זייער שטארק חשוב און באלערנד דאס צו פארצייענען און פארשרייבן למען ידעו דור אחרון.

שפעטער דא אין אמעריקע, איז זיין פאטער הרה"ח ר' יושע ז"ל געווען פון די גאר טייערע עבדים נאמנים ביים רבין, פון די גרויסע חסידים וואס לא זי ידו פונעם סאטמארער בית המדרש, און זיין עבודת הקודש האט ער עוסק געווען אין די סאטמארער מוסדות,

קודם אין די סאטמארער בוטשער סטאר אין קראון-הייטס, שפעטער אלס מלמד מומחה אין די מוסדות פאר די עלטערע קינדער, און ער האט אריינגעגעבן אין זיינע קינדער די ווארעמקייט און די ברען און דביקות והתקשרות אינעם הייליגן רבין זי"ע. לידער איז ר' יושע אוועקגעריסן געווארן יונגערהייט, איבערלאזנדיג א שטוב מיט קינדער. אונזער בעל מספר ר' נח אלס בחור בא בשנים - ער איז א חתן געווארן אין די תקופה לאחר פטירתו - און זיין ברודער הרה"ח ר' משה אלס בחור, ווען אין יענע יארן האט ער זוכה געווען במשך עטליכע יאר לשרת בקודש פנימה. אבער די דביקות און התקשרות אינעם רבין, דאס איז שוין געלעגן אין די קינדער איינגעבאקן טיף אין הארץ, כיתד שלא תמוט.

עד היום ווען מיר זיצן און מיר שמועסן מיט ר' נח פון יענע צייטן, דארף מען זיין גערישט אז אויסער דער קוואל פון זכרונות, דברי תורה, עובדות, סיפורים והנהגות וואס פליסן ווי א שפרודליגער קוואל, עפנט זיך אויך צומאל א קוואל פון הייסע טרערן, דמעות פון התרגשות, דמעות פון בענקשאפט, דמעות פון התעוררות. עס איז נישט שייך ר' נח זאל איבערזאגן א תורה פון רבין וואס ער האט זוכה געווען אליין צו הערן, און עס זאל נישט באגלייט ווערן מיט'ן גאנצן ברענענדיגן קאך אזוי ווי ער האט עס מקבל געווען מיט איבער זעכציג יאר צוריק.

אין די שפעטערע יארן האט ר' נח זוכה געווען צו א קירבה יתירה ביי כ"ק מרן רביה"ק הברך משה זי"ע, וועלכער פלעגט מיט אים פארברענגען גאר אסאך בפרטיות, ער האט פארשריבן מערערע דברי תורה און חידושי סוגיות וואס ער האט מקבל געווען מפה קדשו, און נאך אומצאליגע אנדערע ענינים וואס דער רבי האט מיט אים געשמועסט.

ולהבחל"ח איז ר' נח כהיום הזה פון די יושבים ראשונה במלכות, ווען רבינו שליט"א אין אלע זיינע פעולות נשגבות בעניני כשרות הבשר איז רבי נח געווען דער אומן וואס דער רבי האט זיך אויף אים סומך געווען אלס 'זיין שוחט', און במשך די לאנגע יארן וואס דער רבי האט עוסק געווען אין די גרויסע פעולות איז ר' נח געווען דער שו"ב מיטן ה"א הידועה וואס דער רבי האט זיך אויף אים סומך געווען מיטן גאנצן נאמנות אין דעם ענין.

עד היום הזה האלט ר' נח אן זיין חזקה, מידי שבת בשבתו, בעפאר רבינו שליט"א איז משמיע די דברי תורה בעת רעווא דרעוויין, איז ער פורש בשמו, ווען ער ווערט מכובד וועכנטליך מיטן זמר 'אודה ה'..."

ר' נח האט זוכה געווען צו ווערן באטיטלט אלס שו"ב דקהלתנו, עפעס א טיטל וואס איז אביסל אויפפאלנד און מאדנע אין די היינטיגע אמעריקע, אבער עס איז פארט די מציאות אז ר' נח איז א שוחט פון דער אמאליגער היים, ווען א שוחט האט פארגעשטעלט מיט זיך מער ווייניגער אלעס ווי דער רב, א איד, א גרויסער תלמיד חכם, א ירא שמים מרובים, א בעל כשרון, א בעל תפילה, און דער שוחט פון דער שטאט, וואס האט אין יעדן פאל געקענט ערזעצן דעם רב און דעם דיין, ווען עס האט זיך אויסגעפעלט.

עס איז א שטאלץ און א כבוד פאר ק"ק קרית יואל, אז ר' נח ווערט באטיטלט אלס שו"ב דקהלתנו, מיט אלע מעלות ומידות שמו חכמים, תלמיד חכם, יושב אוהל, בר אוריין, בר אבהן, און א תלמיד חכם שיש בו דעת ותבונה.

ועד היום הזה, נאך עטליכע יאר וואס ר' נח האט אראפגעלייגט דעם שוחט מעסער, זיצט ער יומם ולילה על התורה ועל העבודה אין היכל התורה אין קרית יואל, און נאר צו כאפן א בליק אויף זיין עמל התורה ועסק התורה איז א לעבעדיגע מוסר ספר. אזוי ווייט אז עס שפירט זיך אמאל שווער און אפשר חוצפה'דיג צו גיין שטערן ר' נח און פרובירן צו וועלן הערן פון אים זכרונות ימי קדם.

מיר שפירן א שטארקע הכרת הטוב פאר הרה"ג ר' נח שליט"א פאר'ן אוועקגעבן זיין צייט למען ידעו דור אחרון, ויבוא על הברכה

בנו היקר הרה"ג ר' קלונימוס זאב שליט"א -
פון די בארימטע מרביצי תורה אין קרית יואל

שוין צענדליגער יארן - וועלכער שטייט
אונז צו די האנט און העלפט ארויס מיט די

מאמרים, וואס וועט אוודאי ברענגען אסאך
קורת רוח פאר אונזערע חשוב'ע ליינער:

א תושב קרית יואל...

**ש: שלום עליכם, מיר ווילן בעיקר הערן איבער
דעם רבי'נס שטעטל קרית יואל, וואס איר האט
געהאט די זכ' צו זיין פון די ערשטע תושבים, איר
וואוינט שוין מסתמא אין קרית יואל ארום פופציג
יאר...**

רבי נח: ניין, עס איז נאכנישט קיין גאנצע
פופציג יאר... עס פעלט נאך אן עטוואסער
השלמה, אבער איך האב נאך געהאט די זכ' אז
דער רבי זי"ע האט מיר נאך פאררעכנט אלס
תושב קרית יואל.

אמרת אספרה גופא דעובדא... איך האב זיך
ארויסגעצויגן קיין קרית יואל ווינטער תשל"ט,
דעם לעצטע ווינטער וואס דער רבי איז געווען
מיט אונז בחיים חיותו עלי אדמות. איך האב נאך
זוכה געווען לקבל ברכת קדשו לרגל דאס זיך
ארויסציען קיין קרית יואל.

יענעם ראש חודש שבט איז צו אונז געבוירן
געווארן בני היקר הרה"ח ר' יקותיאל שמשון
שליט"א, היינט פון די חשוב'ע תושבי קרית יואל,
און פון די געטרייע עסקנים לכל דבר שבקדושה.
אין יענע תקופה, ווען דער רבי זי"ע איז שוין
געווען זייער אפגעשוואכט, האט מען נישט
געלאזט יעדן ברית זיין ביים רבין און אז דער
רבי זאל זיין סנדק, נאר די אידן וואס האבן
שוין געוואוינט אין קרית יואל זיי זענען געווען
'מיוחסים', און זיי האבן געהאט די זכ' אז דער
רבי זי"ע זאל זיין סנדק ביי זייערע בריתן, איך
האב אוודאי זייער געוואלט אז דער רבי זאל זיין
סנדק, אבער דעמאלט ווען דאס יונגעלע איז
געבוירן געווארן פרשת בא, איז דער רבי געווען

אין פלארידע אזוי ווי יעדן
ווינטער.

יענעם טאג בין איך געווען
ביי די שחיטה אין וויליאמס, און
איך האב גע'שחט'ן עופות, און
מ'האט מיך אנגערופן דארט אז
ס'איז מיר געבוירן געווארן א
יונגל, בשעה טובה ומוצלחת,
בין איך תיכף אהיים געפארן.

אנקומענדיג קיין קרית
יואל האב איך געזען ווי
ס'האט זיך צוזאמגעזאמלט
אן עולם בחורים און יונגעלייט
פאר'ן הויז פונעם רבין זי"ע
אויף בעיקרעטאון, ס'האט
מיר זייער געוואונדערט
וואס דארט גייט פאר, דער

רבי איז דאך אין פלארידע, האב איך איינעם
אפגעשטעלט און געפרעגט "וואס גייט דא
פאר?"... האט ער מיר געזאגט אז דער רבי זי"ע
איז יעצט אהיים געקומען פון פלארידע.

ווען איך דערמאן זיך פון יענע רגעים, קען
איך נישט גענוג ארויס שרייבן מיינע געפילן פון
פרייד וואס איך האב דעמאלט געהאט, פון דעם
אז איך גיי האבן די זכ' אז דער רבי זי"ע וועט
אי"ה קענען זיין סנדק ביים ברית פון מיין זון, און
אזוי איז טאקע געווען, דער רבי איז געווען סנדק
ביים ברית.

דאס איז דער סימן מובהק אז איך בין געווען
א תושב קרית יואל בחיים חיותו פון כ"ק מרן
רביה"ק זי"ע.

למשפחותם לבית אבותם

**ש: אז מיר הייבן אן אונזער שמועס, וואלטן
מיר געוואלט קודם צוריק גיין למעלה בקודש,
צו הערן אין וועלכן כרם איז דער 'גפן' געווארן
אנגעפלאנצט... און נאך וועלכער גרויסער זיידע
איז טראגט דעם נאמען "נח"...**

רבי נח: דא האט איר געשטעלט א גוטע
פראגע, וואס די תשובה איז טאקע געפלאכטן
מיט אבות משפחתינו דורי דורות, אינאיינעם
מיט רבותינו הק' לבית סיגוט.

**לאמיר אייך דערציילן אזוי: ס'שטייט אין
ספר גדולת יהושע אז דער הייליגער נאסאד'ער
רב זי"ע האט געזאגט אז "אויב מ'גייט נעמען
נאך זיידעס איז דאס א סגולה צו אריכות**

הרה"ג ר' נח ביי די עבודת הקודש

ימים", כאבער ביי אונזער משפחה איז געווען
דוקא פארקערט.

דער יחוס משפחתינו גייט אזוי:

מיין טאטע הרב ר' יהושע גפן ז"ל איז געווען
א זון פון הגאון ר' שמשון אליעזר ז"ל, א זון פון
הרב ר' יעקב ברוך ז"ל - וואס ליגט אויפן הר
הזיתים אין ירושלים ת"ר - א זון פון הרב ר' יוסף
צבי ז"ל, א זון פון הרב ר' יעקב ז"ל, וואס איז
געווען א איידעם ביי א זון - אדער א טאכטער
- פון הייליגן פני יהושע זי"ע, אזוי אויך איז דער
זיידע ר' יעקב ברוך ז"ל געווען א איידעם ביי זיין
שוואגער הרה"צ ר' מנחם גרשון גרינוואלד זצ"ל
דער קערעסטירער רב.

מיין באבע ע"ה, מיין טאטע'ס מאמע, האט
געהייסן ברכה, זי איז געווען א טאכטער פון
הרה"ג ר' שלמה זלמן גלאנץ ז"ל, וואס איז
געווען דער ראש ישיבה אין סעליש, און איז
אויפגעוואקסן ביי הגה"ק ר' שמואל שמעלקא
קליין זי"ע מסעליש בעמח"ס צרור חיים, וואס
איז ידוע מיטן נאמען "ר' שמעלקא סעליש'ער".
דער זיידע ר' שלמה זלמן ז"ל פלעגט גיין אין
זיינע יונגע יארן אנגעטון מיט א צילינדער און א
פראק אזוי ווי אלע אונגארישע רבנים.

שבת א שטריימל און בעקיטשע...

איינמאל ווען דער זיידע ר' שלמה זלמן ז"ל
איז געפארן צום הייליגן ייטב לב זי"ע און ער איז
אריין מיט א קוויטל צום ייטב לב, האט אים דער
ייטב לב אנגעקוקט ווי אזוי ער איז געגאנגען
אנגעטון! האט אים דער ייטב
לב געזאגט "דאס איז א פורים
לבוש..." שבת גייט מען מיט א
שטריימל און בעקיטשע.

דער זיידע ר' שלמה זלמן
ז"ל האט תיכף געפאלגט דעם
ייטב לב, און דעם קומענדיגן
שבת האט ער אנגעטון א
שטריימל און בעקיטשע,
אבער אזוי ווי דער ייטב לב
האט אים דאך געזאגט אז דאס
איז א 'פורים לבוש', פלעגט ער
יעדן פורים זיך צוריק אנטון
דעם אלטן לבוש א צילינדער
און א פראק, און ער פלעגט
אזוי פארן צום ייטב לב.

פאַרזעצונג קומט אי"ה